

విషయంలో సహాయం చేస్తానన్న వ్యక్తి దగ్గరికి వెళ్లాడు.

“సారి అంది. బస్ పుల్ గా వుంది” చెప్పాడతను.

“ఒక్క సీటు కూడా ఇప్పించ లేరా?” అడిగాడు.

“టిక్కెట్ కొన్న వాళ్లలో ఎవరైనా రాకపోతే అది మీకు ఇచ్చే వూచీ నాది. లేదా విజయవాడ బస్సులో వెళ్లండి. అక్కడ మీ కు రైలు కనెక్షన్ ఒకటి గంటలో దొరుకుతుంది.”

బస్సు బయలుదేరడానికి పది నిమిషాల ముందే అంతా ఎక్కేసారు. ఎవరూ

ఫ్రెండ్ తో వచ్చారు. విజయవాడ దాకా వెళ్తున్నారు. మీరు అడిగి చూడండి.”

ప్యాసిజేజ్ వాళ్ళిద్దరి దగ్గరికి వెళ్లి చెప్పాడు తన తల్లికి సీరియస్ గా వుందని, తను ఆర్డెంట్ గా వెళ్లారు వెళ్లాలని, విజయవాడ దాకానే కనుక వాళ్లని అరగంట తర్వాత బయలుదేరే బస్సులో వెళ్లమని.

“ఇది మా యం.యల్.ఎ. సీటు. మీరే వెనుక బస్సులో వెళ్లండి” గద్దిస్తూ చెప్పాడు రామకృష్ణ. వై.

“ఏమన్నారు?” అడిగాడు ఆర్.టి.సి. అధికారి.

“వస్తు ఒక్క అయిదు నిమిషాల ముందు రావల్సిందన్నయ్య”.

తన తల్లి పోయి అయిదు నిమిషాలైనది అర్థమైంది ప్యాసిజేజ్ కి.

***

1989 డిసెంబరు నెలలో ఓ రోజు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు ప్రకటిస్తున్నారు. ముషేరాబాద్ కాన్ ప్రిజ్యుయెన్సీలో నిలబడ్డ డి.బలరాం ఒకే ఒక్క ఓటు అధిక్యతలో గెలిచి తన సమీప అభ్యర్థి రామకృష్ణ వై.వి ఓడించారని ప్రకటించగానే ఆ ప్రకటన వింటున్న రామకృష్ణ మొహం ఒక్క

ముల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తి

1988 నవంబర్ ఇరవై నాలుగు.

హైస్కూల్ లో కాంపౌండర్ గా పని చేసే ప్యాసిజేజ్ కి అతనింటి కొచ్చి చెప్పాడు డాక్టర్.

“మీ అమ్మగారికి సీరియస్ గా వుంది. ఆర్డెంట్ గా నిన్ను వెళ్లారు రమ్మని మా ఇంటికి మీ వాళ్లగారు ఎన్.టి.డి. చేసి ఇప్పుడే చెప్పాడోయ్. వెంటనే బయలుదేరు”.

“అయ్యయ్యో! అలాగేనండి” చెప్పాడు ప్యాసిజేజ్.

అతనింకా బ్రహ్మచారే. గబగబ బ్రీఫ్ కేస్ లో రెండు జతల బట్టలు, టూత్ పేస్ట్, బ్రష్, షేవింగ్ కిట్ వేసుకుని గదికి తాళం వేసి కనాడిగూడ నుంచి బస్ డిపోకి బయలుదేరాడు.

సరిగ్గా అరగంటలో బస్ డిపోకి చేరుకున్నాడు. వెళ్లారు వెళ్ళే బస్ ఒకటి అరగంటలో వుంది. టిక్కెట్ల కోసం చూస్తే బస్సు వచ్చాక కాని ఇవ్వరని తెలిసింది. అక్కడి ఇన్ చార్జికి తన తల్లి ఆకస్మిక అనారోగ్యం గురించి చెప్పి తనకో టిక్కెట్ ఇచ్చే నిర్మాణ చేయమని కోరాడు.

“తప్పకుండా” వప్పకున్నాడాయన.

ఓ వార ప్రతిక కొనుక్కున్నాడు. దాన్ని చదువుదామని ప్రయత్నించినా కార్టూన్స్ మించి ఇంకేం చదవలేక పోయాడు. పాపుగంట లేటుగా వచ్చింది బస్సు. ప్యాసిజేజ్ తనకి టిక్కెట్

ఓటమి

రాకుండా లేరు.

ఆ సంగతి చెప్పి చెప్పాడు ఆ అధికారి.

“ఎం.ఎల్.ఎ. సీట్లు రెండు ఖాళీ గా వున్నాయి. ఇంతదాకా ఎవరూ రాలేదు. ఎవరూ రాకపోతే అందులో ఒకటి మీకీస్తాను”.

మళ్ళీ ప్యాసిజేజ్ లో ఆక కలిగింది. ముందు రిజర్వ్ చేయించుకోలేదు. ఇంత దాకా రాలేదంటే ఎవరూ రాకపోవచ్చు. ఆ సంగతే చెప్పి టిక్కెట్ ఇవ్వచ్చుగా అంటే ఆ ఆర్.టి.సి. అధికారి బదులు చెప్పాడు.

“ఒకోసారి లాస్ట్ మినిట్ లో వచ్చి ఎక్కుతుంటారు. బస్సు కదలడానికి అయిదు నిమిషాల ముందుదాకా దాన్ని వాళ్ళ కోసం వుంచి తర్వాతే ఎవరి కయినా ఇవ్వాలి”.

బస్సు కదలడానికి సరిగ్గా అయిదు నిమిషాల ముందు వచ్చారు ఇద్దరు. వాళ్ళు ఆ అధికారితో మాట్లాడి టిక్కెట్లు కొని యం.యల్.ఎ. సీట్ లో కూర్చోవడంలో ప్యాసిజేజ్ అడిగాడాయన్ని.

“అవీ ఫిలస్ అయిపోయాయి సార్!”

అయన చివ్వుగా నిట్టూర్చి చెప్పాడు.

“అవును. ఓ యం.యల్.ఎ. తన

“సీట్ ఇవ్వనన్నారు. పోనైంది. మీరు చెప్పినట్టు విజయవాడ దాకా బస్ లో వెళ్లి అక్కడ నించి రైల్లో వెళ్తాను”.

“సారి. మీకు హెల్ప్ చేయలే నందుకు” చెప్పాడు ఆ అధికారి వొచ్చుకుంటూ.

“ఇంతకీ ఎవరా యం.యల్.ఎ.?” అడిగాడు ప్యాసిజేజ్ కొద్దిసేపాకి.

“రామకృష్ణ వై. ముషేరాబాద్ కాన్ ప్రిజ్యుయెన్సీ అతను” చెప్పాడు ఆ అధికారి.

ప్యాసిజేజ్ విజయవాడ దాకా వెళ్లాడు. కాని తర్వాత చాలా లేటయింది. కలకత్తా నించి మద్రాసు వెళ్లే ఆ రైలు లేట్ గా వచ్చింది. వెళ్లారుకి బస్సులు కూడా వెంటనే లేవు.

ప్యాసిజేజ్ వెళ్లారులోని లక్ష్మీ నగర్ లోని తన ఇంటికి వెళ్లసరికి ఏడుపులు వినిపిస్తున్నాయి. గుమ్మంలో అడుగుపెట్టిన అతన్ని చూసి అతని చెల్లెలు కళ్ల నీళ్లతో చెప్పింది బాధగా.

క్షణంలో వాడిపోయింది. కళ్ళ నెంబ వీళ్ళ అవయవంగా కార పోగాయి.

ఒకే ఒక్క ఓటు తేడాతో ఓడి పోవడం ఎంత దురదృష్టం?

కొద్ది క్షణాల్లో టెలిఫోన్ మోగింది. అయన భార్య రిసీవర్ ని రామకృష్ణ వై.కి ఇచ్చి చెప్పింది.

“ఎవరో మీతోనే మాట్లాడాలిట.”

“హలో” చెప్పాడు బలహీనంగా.

“నా పేరు ప్యాసిజేజ్. సంవత్సరం క్రితం వెళ్లారు వెళ్లే బస్సులో వాకో సీటు లేకుండా చేసారు. గుర్తున్నానా? ఎన్నికల్లో మీకు తక్కువై నీ ప్రత్యర్థికి ఎక్కువైన ఒక్క ఓటు నేను వేసిందే అవడం నాకెంతో పంతోషంగా వుంది.

“ఇంకో అయిదేళ్ల దాకా మీరు బస్సులో చాలా ప్రత్యేకమయిన సీటు, హోదా లేకుండా ప్రయాణిస్తారని తెలియ జేయాలని మీ ఓటమి గురించి విన్నాక ఫోన్ చేసి చెప్తున్నాను” అన్న మాటలు వినిపించాయి రామకృష్ణ వై.కి.

